

ПӐТӐМ СОЮЗРИ ЯЛХУҪАЛӐХ ВЫСТАВКИНЧЕН

Совет пахчипеле уйхир

Пире мӑн парасса пӑлетпӑр!

Сутсанталӑкран эпир

Мӑн кирлине йалтах илетпӑр.

Ѓаланса юлчѐ

Амашѐ шура сураҳ җамне каснине курсан, пуларан таваранна ывалѐ тарахса каять.

— Вѐл сураха атте пусасшанчѐ. Ма җамне илетѐн, анне?

— Асу пусас тенѐрен җамне илсе юлас терѐм те,—тет амашѐ ним иккѐленмесѐр.

— Мана пула тирѐнчен тунѐ кѐрѐк кирлѐ мар,—тарахса каять ывалѐ.

Ара кам сана пула тирѐнчен кѐрѐк җелетсе таххартасшан?

— Эсѐ! Җамне касна сураҳ тирѐнчен тунѐ кѐрѐк аша тытмасть. Ун пек аша тытман кѐрѐк пула тирѐнчен те җелетме пулатъ.

— Ку сураҳ тирне асу заготовительсене парасшанчѐ. Хамара кѐсаллаха кирлѐ мар вѐт.

— Кѐрѐк пире кѐна мар, Хѐрлѐ Җар җыннисене те, граждѐн ѐсне тавакансене те, җугунсул җинче ѐҗлекенсене те, хуралҗасене те кирлѐ. Җамне илсе яна сураҳ тирѐнчен җелетнѐ кѐрѐкпе вѐсем те, пирѐн пекех шаһасѐ.

— Апла пулѐ те, государство ѐна-кѐна пахакан марчѐ-җке, илкенчѐ.—тет амашѐ иккѐленме тытѐнса.

— Малашне илмесѐ. Ёненмесен Хрущев юлгаш докладне вула. Вѐрам җамла тирсенчен государство кѐрѐксем җелесе парать.

Амашѐ вара җамне иртме җыхса парахна сураха иреке яратъ. Халѐ вѐл сураха такам та кѐтуре палласа илме пултарать,—унѐн җамне ал лаппи җухлѐ илсе яна, ытти җамне илеймен.

Нилес җул пуласси

Атал тарѐх җурекем пароход җинче матросра пурѐнакан ывалѐ патне ашшѐ җыру яна.

„Юратна ывалѐм!—тенѐ вѐл җав җырура.—Эпѐ аван пурѐнатѐп. Колхозра ѐҗлесе тырѐ нумай килет. Укҗа-тенкѐрен нихѐҗан та аптараса курман. Урара атѐ. Анчах пѐр маҗар җес. Тепѐр маҗар туянас тетѐп. Ярса памѐн-ши? Кунта урана юрѐхли тупѐнмарѐ. 48-мѐш рѐзмер кирлѐ“.

Ывалѐ ашшѐ патне ак мѐнле ответ яна:

„Колхоз правленинчен ыт. Малта пыракан колхозсем колхозниксене ботинкасем, атѐсем парасѐ“.

Җак ответа илсен, ашшѐ питѐ пыҗак шухѐша кайна.

— Манран хамѐн ывѐлламах маҗкалама пахатъ.

Шухѐшласан-шухѐшласан колхоз правленине тухса утѐ.

— Тен, тѐресех җырса яна. Кайса ыйтѐм-ха,—тенѐ вѐл.

— Манѐн ѐҗкунѐсем нумай. Пѐр маҗар атѐ памѐн-ши мана?—ытѐн председателѐрен.

— Ан културах, Петр Иванович! Атѐ-пушмака кооператив туянтарать, эфир мар,—тенѐ председателѐ, кулкаласа.

Правленинчен тухсанах хайхи колхозник хѐйѐн ывалѐ патне телеграмма яна: „Правлени умѐнче манѐн питѐме питѐ лайѐх пѐҗертѐн точка асун-

тан маҗкалан точка куншѐн сана кѐсару җукточка“, тенѐ.

Ачи вара җапла ответ яна:

„Атѐсемпе пушмаксем Атал шывѐ җинче те, тинѐс шывѐ җинче те, ытти шывсем җинче те ѐсмесѐ. Колхозрах ѐсесѐ“, тенѐ.

Җав ответа илсен ашшѐ ывалѐ җине пит тарѐхна. Тарахнипе ывалѐ җинчен шухѐшлама та парахна.

Кѐркунне, уй-хирсене, урамсене малтанхи юршуратса тухсан, кѐтмен җѐртен ывалѐ киле таваранна.

— Фу ты! Ёнѐк шаҗрши кѐрет, атту җунать пулмалла сан,—тенѐ вѐл, ашшѐне ал панѐ-паманах.

— Курмастан-и мѐн, сысна тирне ѐнтетѐп. Сысна тирне вѐтсен, сала аван пулатъ, тытса җиме илемлѐ.

— Аттуна җунтаран, аннен ботинкине җунтаран, шѐлламсемпе йѐмаксен туфлисене ѐnten, хѐмѐт-пѐйѐв җунтаран.

— Вѐрҗма парах. Малтан кала. Ма пѐркун атѐ ытѐма правленине ятѐн мана?

— Ялхуҗалах продуктисен заготовкисене иртермелли җенѐ йѐрке мѐн калать? Вывѐх-чѐрлѐх ѐрчетес ѐсе вѐйлѐ сарса яна колхозсем колхозниксене җѐран пама пултарасѐ. Атѐ колхозрах ѐсет, Атал шывѐ җинче мар.

— Нда-а-а!

— Эсѐ аттуна җунтарма тытѐнна. Ай-ай-ай!

Ывалѐн җамахѐ ашшѐн чѐрине тивнѐ.

— Ан айѐплах, ывѐлам! Ур-рѐх нихҗан та җунтармѐп,—тенѐ юлашкинчен.

Җил арманѐ

„Җул ту җинчи җил арманѐ
Җил вѐрсен җес авѐратъ“.

(Халах юрринчен).

Каласма юратакан Самойлов мана хѐй ѐҗленѐ район, ытти районсемпе танлаштарсан, җылай малта пыни җинчен каласа кѐтартрѐ.

— Җав җитѐнѐсемпе мухтанма пултараймаст-пѐр-и мѐн?—тесе ыттрѐ те вѐл ответне те хѐех каларѐ:—Мухтанма пултаратпѐр. Центр пулашсан, тем те туса лартѐпѐр. Ёҗрен хѐрамастпѐр эфир. Килес җула кирпѐч савѐчѐ лартасшѐн-ха. Постановленине йышѐнса хуни виҗѐ уйѐх. Центр пулашсан, пулатъ.

— Аста лартасшѐн эфир ѐна?

— Ав җавѐнта.

— Җѐмрѐк җиларманѐ хыҗне-и? Районри ытти армансем те сирѐн япѐхса кайна иккен. Җул тарш-шипех вѐрҗса килтѐм. Ма юсаттармастѐр?

— Юсама материал җук. Центр пулашсан, вѐл армансене вѐсех юсаса лартма пулатъ.

— Ну? Сирѐн йывѐҗ сахал-и мѐн?

— Сахал мар та. Йывѐҗран аптрамастпѐр. Вѐрманта пурѐнатпѐр теме те юратъ.

— Мѐн кѐтетѐр апла?

— Центр пулашсаса кѐтетпѐр.

— Вѐрман касма-и?

— Вѐрман касма мар. Касна вѐрмантан шыв

ураписем, җил алакёсем, тырә ураписем, шакмак-сем, арман җуначёсем, арман хурисем тума.

— Специалистсем җук-им?

— Специалистсем пур... Тата каласан, арман җулёсен кәшәләсене, вал йёнерёсене, йёке тәлписене тата ытгисене те тимёртен тунә вёт. Вёсене юсама пултаракан кадрсем кирлө.

— Тимёрҗсем җук-им?

— Вёсем те пур.

— Пур пулсан тутарас пулать.

— Центр пулшмасан та-и?

— Центр җине шан та, ху та алла усса ан лар.

— Центр пулшмасан тума лайах мар?

— Ма лайах мар?

— Ханәхманран пулас. Пёр-пёр җенё строитель-ство ёсне, центртан пулашу илмесёрех, пуҗласа ярсан, темёскер җитмен пек туйанать вара: ёҗес килет тесен, ёҗес килмест—тем җитмест. Центра: „пире җав-җав ёҗе тума җав-җав япаласем, каләпәр, җаван җухлө йываҗ, е кирпөч, е чул, е хайяр, тәм парә“, тесе хут җырса ярсан вәл-ку ләштах пу-лать,—терё.

ИВАН МУЧИ.

ВЛАДИК

Владик макәрмасть пёрре те,
Ана пәхма юлнә Хветура.
Ачан амәшө җук халә, ашшө те—
Вёсем иккөш те службәра.

Хветура хай те җамрәк-ха, пелетёр:
Җулла вуннә кәна тултарать.
Апла пулин те җакә хёр
Килте ача пәхма пултарать.

Владик әнкарайман-ха каласма,
Анчах каланисене вәл йәлт пелет.
Пүртре чупма, япаласем тустарма—
Җак ача пурне те ёлкөрет.

Авә амәшө наччаса
Кунта күртсе хәварчө Надюша.
Җак хөре җав тери юратать Владикө,
Мөншөн тесен вәл хай пекех пөчөккө.

— Владик! Владик!—терё Хветури—
Сан асу епле ерех ёҗет-ха?
Әс маттур ача вёт, матурри.
Кәтарт халө, Владик, кәтарт-ха!

Җавар патне вәл тытрө те стаканне
Янкәлт! җөклесе кәтарирө ун төпне,
— Эй маттур! Эй маттур!—тет Хветура.
— Пёркунтарах пёрре каҗхине

Асу, үсёр вәхәтра,
Епле хөнерө-ха анвүне?
Ну-ка!—Юнашар ларакан Надюша
Җүҗөнчен тытрө те җавәрса

Ну Владик ләскама тытәнчө!
Җапать! Тапаты! Пётерет Надюшне.
Ахәлтатса кулакан Хветура җаксене
Аран чупса җитсе уйәрчө.

* * *

Ача амәшөсем (ашшөсем әсир те)
Әп кунта сире ак җакна каласшән:
Җав Владиксем пулсассән килөрте
Тирпейлөрех пурәнәр, тархасшән!

Н. Евдокимов.

ТИПҢЫРМА

„Типсырма“ тенёрен шывсәр тәракан җырма җинчен мар-ха ку, мөншөн тесен җуллахи вәхәтра „Йөпе-җырма“ тесе җамах хускатмасәр ял витёр тухса каякан җынсене кураймән. „Тип-җырма“ ялне мухтас ыраңне, хурласа: „Йөпе-җырма—Тип-җырма, лачакаллә шур җырма“ тесе юрланине хәлхана макла-сан та җавах илтме пулать.

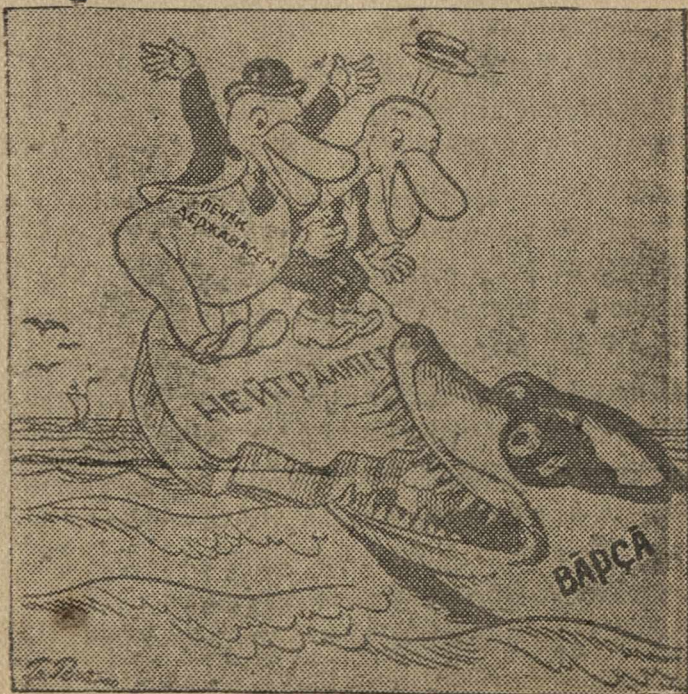
Типсырма ялө уләхра җетмө шывө тәрәх ырнаҗнә. Темөн-ле лайах ыраңта йөркеллө җүртсем лартнә пулин те, ялан урам хушшинче җөркүҗи таран пылчәк ашнө көрсе ларма пулать, урам хушши типө, такәр тәнине 60 җулхи старик те сахал аставать, нумайрах вәл мөн җухлө машина көрсе лар-нини ыйтсассән каласа парө.

Питө шел кунти пулшхсене те, канцеляринчен тухсан 15 утәмлә урам урлә ларакан лавкана кайма та хакла ларать пулө вёсене, мөншөн тесен җут калуш җынсен уринчен җас-часах хывәнса юлнисем, ботинкәпа атә кунчи таран көрсе ларнә җынсем те пулнә. Типсырма тенө ята „Йөпе җырма“ тесе әнланмалла ан пултәрчө.

А. Юдин.

Мирлө кәвакал чөпписем

РОЗЕ үкерчөкө.

е „пәр татки“ җинче ишекенсен пурнәҗө.

Шыва кенё чүс

Вал мана ним те мар пек туйанатчэ—сынсем мён ёспе пуранныне пелесси. Сирён профессийара пелме тата, самах майпе, сирён интеллектлэ сән-сапатяр мёнлине туйса илме мана пилёк минутлэ каласу сес кирлеччэ. Кунта, паллах ёнтэ, нименле мистика таврашэ те сук, саванпа „пелме“ тенё самах ку юмахра килёшсех те каймасть пулмалла. Ёс пурё те кунта нумай сулхи опыт тата пяртак пелу пурринче сес.

Тата эпё тахсан психология, антропология те нёскерсене те кашт-кашт вёренкеленё, вал енёпе статьясем те сыркалама хятланса пяхнэ... Анчах савах та, хаман сак айван мана сляха пула, намас курма тиврё мана касал...

Ёсё сапла пулса иртрё.

Отпуск вэхатёнче эпё Атал сынчи пёр курорта канма кайрам. Шярх июнь тарать. Час-часах эпир автобуса Атал сыранё тарых курса суретпёр. Шывра чамса, ашканса суре ме юратмастай эпё, анчах пуса хасатпа пёркесе сыран хёрринче тапкананса вьртасси ман ёс вара. Вьртатп сапла эпё саванса, урасем те хайяр ашёнче, аласем те хайяр ашёнче, нимён сынчен те шухашлас килмест. Халхана манран инсех мар вьртакан сынсем майкэртатса каласни илтёнсе каять. Тарса пыхас—хускалас килмест. Саплипех вёсен каласавне итлеме тытантам.

— Пуринчен ытла кунта „лютесценс 062“ текен тулла акасё, — илтёнчэ пёрин семсе сасси. — Рекордлэ участоксене вал гектартан 35—36 центнер таран тештыр пама пултарать...

„Кана агроном ё колхоз бригадирё каласать пулмалла, — терём эпё. — Кирек мёнле пулсан та, ялхусалэхёпе таччан сыханса таракан сын ку“.

Сакнашкал сирёп вывод тума ёлкёрнеччэ сес, манан сыран хёрринчи куршёсем Китайри ёссем сине кусса кайрёс. Ван Цзин-вей, Шаньси, партизансем...

„Ну штош, — терём вара эпё, — агроном ё колхоз бригадирё тёнчери лару-тару ытэвёсене пёлынчен нимён тёлёнмелли те сук. Совет гражданинё сапла пулмалла та“.

Анчах мана куранман сынсем Наполеон Испанинче сапашни сынчен, унтан та ытларах—эпё ву сех те илтмен япаласем сынчен каласма тытансан, эпё тёлёнмеллипех тёлёнсе кайрам.

„Ку сын тёнчери лару-тарусене манран та чаплэ пелет-ске! Ара, эпё институт пётёрнё сын вёт“.

Сапах та, кам-ши вал хайён профессийёпе? Парти ёсёнчи сын-ши? Сав пуль, мёншён тесен вёсен пур трёлё ытупа та ёсleme тивет.

Анчах эпё—ахалех лапланса лартам иккен. Пасархи семсе сасах пяртакран Донбасра сёркамрэкё каларасси сине кусрё. Малтанах ку япала мана питех тёлёнтермерё. Анчах... врубоя машина, пластсем, креплени т. ыт. те. Темён чухлэ термин.

„Ёлёкрех ку сын шахтер пулнэ пуль, — терём вара эпё. — Унтан парти ёсене хутшаннэ, ялхусалэхёпе паллашнэ...“

Манан ку сын профессийё сынчен текех шутолас килмест. Эпё шухашласа вьртма урах тема тупма тарашатп. Анчах сапах та вёсен каласавне халхаран каймасть.

„Аха, тинех пёлтём, — терём эпё саванаслан, куранман сынсем пограничниксемпе станокла пулеметсем сынчен, шанчаклэ йытасемпе ирсёр диверсантсем сынчен каласма тытансан. — Халё ёнтё пелетёп эсё камне. Халь ёнтё эсё ман алара! Мёнле-ха эпё сакна халиччен аса илмен? — тетёп. — Ара, ку сын яла отпуска килнэ пограничник вёт. Халё ман пекех хёвел сынче хёртёнсе вьртать“.

Ку вара мана пётёмпех лаплантарчё. Хам ашамра эпё пяртак мухтанса та илтём.

„Вёреннэ сын вёреннэ сынах сав, — терём. — Куранман юлташ кам иккенне ним мар пелме пултартам та...“

Шыв шампартатни илтёнчэ, каласакансем шыва кёрессё пулмалла.

Эпё кятш пулнэ. Мана каллах пасархи семсе сас вьратрё.

— Ыран эпё вьранта пулатп, — терё вал, вара пёр пёчёк хула ятне асанчэ. Вал хула ёмёрне те чикё хёрринче пулман, чикё хёррине ситме унтан поездпа кайсан та виç-таватя кун каймалла. Апла пулсан, ку сын пограничник та мар!

„Мыскара! — терём эпё тарыхма пусласа. Хайхи семсе сас (халь ёнтё вал мана семсе пек те туйанмасть), пёлтёр сирём пилёк ученик вёрентсе каларни сынчен каласма пусларё. Виçемсул пурё те вунсичё ученик сес вёрентнё пулнэ мён. Эпё мёнле учениксене тата мён ёс тума вёрентнине те илтсе юлаймарам. Сакна сес сирёппён аялантам: ку сын—педагог иккен... Вал сынна сиен тавакан япаласем—фосген, иприт, хлорпикрин сынчен каласма тытансан, ку сын химик пулэ, терём. Анчах вал темёнле футбол командин форварчэ пулни сынчен, унэ сэнне темёнле хасатра пичетлесе каларни сынчен илтсен, эпё тёлёнсех кайрам вара. Апла пулсан ку сын—спортсмен! Професионал-спортсмен... Ак кам пулнэ иккен хайхи семсе сас. Анчах та мёне кирлэ-ха форварда противогаз таханса пилёк-ултэ километр суллёш тусем сине хэпарма? “

Сакна илтсен эпё текех чатса тама пултараймарам. Хасата сирсе пахрахам та палламан сын еннелле саврантам.

— Тархасшан пёлтерёп мана хаваран профессияра!

Эпё хятланкалани кулашла тухрё пулас, вёсем иккёшэ те харёссан кулса ячёс.

— Касарар та-ха эсир мана, — терём эпё. Хам кам иккенне пёлтертём. — Эпё кана самах сукрам самах пултэр, тесе мар...

Вара эпё хам асапланса ыртни җинчен, халич-чен пёлме пултарнй пулсан, вёсен профессине пёр сехет хушшинче те тавҗарса илейменни җинчен каласа патәм.

Ку каллех пәртак кулашларах тухрё пулас, вёсен пичёсем җинче кулу йерё паләрчё. Ман патарах ыртаканни (хайхи җемҗе сасалли) ман ыйтава хирёҗ Маяковский сәмахёсемпе тавәрчё:

Профессор,
хывәр куҗлаҳ — велосипедәр!
Эп хам каласа парәп
вәхәт җинчен те,
хам җинчен те“.

— Халь пелетёп ёнтё, — терём эпё, сәмәллән сывласа илсе. — Халь ёнтё хавәр җинчен каламасаң та пултаратәр. Хамах каласа пама пултаратәп. Эсир — журналист! Сапла-и?

— Пәртак сапла. Хәшпёр чухне эпё хаҗата та җыркалатәп... Анчах та тепёр чух сире те статьясем җырма тивет, сапах та эсир хавәра журналист теместёр-җе?

— Апла пулсассан, — терём эпё вёриленсе, — эсир агроном е бригадир мар, педагог мар, парти работникё мар, спортсмен мар, химик мар, журналист та мар... Кам-ха вара эсир? Тенче гражданинё-и?

— Сапларах, — терё вәл пуҗне сулса,

— Җук, җәннипех ыйтатәп, кам эсир? Ан асаплантарәр ёнтё мана, — тархасламах тытәнтәм эпё.

— №-ск җаҗёнчи кёҗён лейтенант, кунта ик-виҗ кунлаха ёҗпе килнёччё, — терё вәл.

Эпё ана юлашкннчен те пулин хам сәнама пултарнипе телёнтөрме шутларәм.

— №-ск җаҗёнче служить таватәр пулсан та, эсир Мускавра җуралса ўснё җын, — терём эпё.

— Мускавра мар, Горькинче те җуралһаранпа икё хут җеҗ пулнй, — терё мана хирёҗ лейтенант.

Унан җаҗё кунтан алла җухрәмра пёр пёчёк хулара тарать иккен.

Җав сехетрех эпё вара урәх ниһәҗан та... — илте-тёр-и, ниһәҗан та! — Совет граждәнёсен профессийёсене каласуран пёлме тытәнмастәп, тесе хама сәмах патәм. Урәх ниһәҗан та...

Б. Левин.

ПЫЛЧӘК ВӘХӘТРА

Улатәр горисполком Советё җывәхёнчи Московская урампа Лесной переулокра йёпе-сана вәхәтсенче җёркуҗси таран пылчәк пулать. П. Михайлов ўкерчкё.

ГОРИСПОЛКОМРА ЁҖЛЕКЕН: Ивашкин юлташ, килсе пулаш-ха җасрах, калуш җухат-рәм. Суйлавҗасем куриччен тупса каяҗчё.

К Ё С К Е К А Л А В С Е М

Төрөс мар

Фермәсенчи ылыахсене уйри ешләр сәрем сине каларна.

Сысна, сурәх тата пәру сырма хәрринчи сәрем сине пуханса ыртна та, нумай вәхәт хушши пәрне-пәри курмасар пурәннипе тунсәхланәскерсем, хәвел сине камәллән хәртәнсе ыртна май, тусла каласу тусласа яна.

— Пәру тусам, әсә питә чее чәрчун-им вара?— тесе ытна сурәх.

— Мәншән апла шутлатан?— тәләннә пек пулна пәру.

— Чее пәру икә енене емет тессә те.

— Пәртте төрөс мар,—тенә пәру,—ку сәмаха эфир мар, сынсем шутласа каларна тата ман синчен те мар, пирән Упакассинчи ферма заведующийе синчен калана пул тесе шутлатан. Пире пәхатан тесе, вәл тыра нумай илнә, пире валли уйарса хунә сәнахран пәшәлу пәсәрсе сисе пурәннә. Тәләнсе каятпә әпә хәшпәр сынсенчен, икә сәртен якатассә те, киревсәр примерне ылыахсем сине перессә.

Анлантарайман

Заводан хәрлә кәтесәнче техминимум кружокән черетлә занятийе пына. Преподаватель Викентий Викентьевич, программари темәна анлантарас тесе, чам шыва укиччен тәрәшнә, пәр пуллев калана хыссан сәмки синчи тарне шәлса типәтнә, анчах вәренекәннисем сәплах анланма пултарайман. Юлашкынчен ку темәна тепәр занятире вәренме киләшнә те, пурте киләсене саланна.

Викентий Викентьевич, килне таварансан, таран шухаша путна.

— Инкек пулмарә пул те?—шикленсе ытна арәмә.

— Паянхи пек занятине никам та курман пул,—тенә Викентий Викентьевич.—Пәре анлантарса патам,—анланаймарәс, иккәмәш хут анлантартам,—каллех сук, виссәмәш хут анлантарна хыссан хам анлантам, а вәсем әпә мән каланине сәплах пәлмәсәр юлчәс.

Ханлә япала

Дворник Савельич управляющий кабинетне салхуллаң утса кәнә те алак уменчи пукан сине хусланса ларна. Унан сәв тери кичемлә пит-кусә сине пәхсан, вәл питә тарәннан хурланни курәннә.

— Мәнле сәрсәтәшә сын вәрласа кайрә-ши? Э-эх, йәтса кайнине курасчә, хуса ситәттәм те, виссә сәхәт хушши лартса ятләттәм,—тенә вәл, чәмарәпе кантәк еннелле юнаса.

Кабинетра ларакансем пурте шартах сиксе укнә.

— Кам, мәнә вәрласа кайна?—вәртах сиксе тәна управляющий.

— Енер магазинран илсе килнә сәтеле тулах лартначчә, ана вәрламан-и?—чәтрәнсе илнә адмхоз начальникә.

— Әпә автол банкине илсе кайма астуманччә, ниушлә пәр мошеник ана пәсәртсе кайма әлкәренә?—хыпанса укнә шофер.

— Часрах кала, Савельич!—кашкәрнә ыттисем.

— Ох, астан тупанат ман тәле инкек,—тенә Савельич, тата хытарах ахлатна вәл.

— Кала хәвәртрах,—сүхәрсә яна управляющий, юлашки чәтәмләхә пәтнә хыссан.

— Каласан та сук әнтә,—тенә Савельич,—пәртен пәр йывәс кәресене вәрласа кайна.

Пуләмре ларакансем лаштах сывласа яна. Пәр Савельич сәс макәрас патне ситнә.

— Пур-сук япалашан пушар чухнехи пек тревога сәккесе сәуретән!—ятләсма пусланә управляющий.—Вәрланә-так вәрланә, Чавашпромсоюз магазинәсене кай та, сур дюжин туянса кил.

— Промсоюз темә мән канас, анчах кәресине тупасси мән тери терт пулат.

— Ма апла?—тәләнсе кайна адмхоз начальникә.

— Ма апла мар сәв,—ответленә ана Савельич.—Шупашкар хулинчи магазинсенче йывәс кәресә мән иккенне те пәлмәсә. Паян вәрласа кайна кәресене мана Шәмәршә районәнчен килнә лайах камәллә шофер парса хәварначчә. Халә әнтә сәв шофер тепре киләссине сыхлама тивет,—тенә вәл.

Вәл вара карташне тухна та, тин сәс лавсем тухса кайна вярәнти тисләкпе сәп-сәпсене пәр хушак хәма пусәпе хырма тытанна.

Н. Волков.

Ансәртләхсем

Хәрлә Чутай районәнчи Тихәнушкан яләнчи „Хәрлә партизан“ колхозан ансәртран тухса пыракан япаласем нумай.

Еслә вярәнсене ансәртран пәр хушаматлә сынсемех лекнә (председатель заместителә—Александров Сергей, кладовщик—Александров Леонтий, кирпич производству бригадирә Александров Николай). Вәл та пәрәччә, анчах асанна Александровсем хәйсән ситменләхәсемпе йәркәсәрләхәсене колхозниксен пуххинче хытә критикленә хыссан, ансәртран виссәшә те пәр харәс „әсрән тухатпәр“ тесе заявлени сырса хәратна.

Александров Сергей колхозан кәлтисене вәртан сутна сәрте ансәртран тытанна.

400 пат сәрулми кладовщикан ансәртран шәнса пәтнә.

Кирпеч производствин бригадирә 8.000 штук кирпиче ансәртран шүтерсе яна.

Правлени членә Кузьмин Максим вәрман әсләкән колхозниксен тупине 72 метр мануфактура ансәртран илсе тухна.

Председателә Тумандейкин Илья әрех кәленчине ансәртран кәрсә ларна та ниелле те тухайман.

Сәв ансәртләхсем хушшинче пәр ансәртләх сәс курәнмәстә—асанна сынсем колхоза вай илтерәшән ансәртран тәрәшни пәлармәстә.

ИКЕРЧЁ ПИЏИЧЧЕН

Анат-Явйшри (Советский р.) «Восток» колхозра иртнё сул
старший конюха 7 хут, ытти конюхсене 21 хут улайтарна.
(Зоотехник И. ВАСИЛЬЕВ).

Н. Сверчков ўкерчѣкѣ.

— Эсѣ вуттуна хўтса яр. Эпѣ халех. Манѣн икерчѣ пиџиччен конюха кѣрсе
тухса килмелле-ха,

Музыкасәр

Вал савһаһлә кун поселок җыннисем стадион җулә җинче пуханса тәрәсә.

Юлашқинчен, тақсанах кәтсе тәни илтәнсе каять:

— Курәнчәс! Килеҗсә!

Пусәсем чаплә процесси енелле җавһарнаҗсә. Процесси шәппән, музыкасәр, йерипен утса пырать, пытару процессийә пекех вара.

— Кама пытараҗсә?—теҗсә пәлменнисем.

— Мән әсә! Пытару мар вәл. Ку пәтәмпех урәххи: Ку вәл гимнастика оборудованисене кашни җулах клубран стадиона куҗарни пулать.

Процесси җывхарса килет. Халә унта мән пурине вәсех курма пулать.

Курма тухнисем ахлатсах яраҗсә.

— Пәхәр-ха. Турник, турник! Пәрне сәтернә.

— Аста сәмәрсе пәтернә-ши? Мәнә юрәхлә вәл сәмрәкскер?

— Ан хуйхәр, турник урисенчен волейбол сеткисене карса лартәс.

— Гимнастика лаши!—хәрхенсе каяҗсә хәшәсем.—Сирәләр әнтә. Лашине пәтәмпех амантса пәтернә... Пәлтәр таватә уралләччә, кәҗал пәрине сәс хаварнә...

— Капла та юрать. Чәрә лаша пулсан шелле-мелләччә, ку гимнастика тумалли сәс вәт!

— Ун урлә мәнле сиксе каҗас?

— Сикесси пулас җук әнтә. Скамейка ыярәнне усә курма пулать. Уринчен пальто е кепкә җакса хума юрать.

— Гимнастика тумалли лаша сәс пулин те, шеллес килсе карә.

— Ытти клубсем еҗлеме усә сывлаша тухма тахсанах хатәрленсе пәтернә. Пирән хатәрленмен.

— Апрельненче җанталәк сивәрех тәчә те, кәҗал җу килмест, тенә пуль.

Итлекен. =

= 4 бөлүгү

Кәткә тәми үмәнче

— Кәткәсене пәх-ха. Мән хәтланаҗсә. Пәр ухмаххи тем пысәккәш патака, пәренене сәтәрнә пек, сәтәрет. Мән тума сәтәрсе, каять-ши?

— Строительство валли пуль. Стройматериалсем хәйсен тәмә җывәхәнчех нумай, Вал, стройматериалсем шырама, таҗти хәямата җитиччен кайнә. Чисти пирән директор пекех.

Шывран хәракан подхалим

— Мәншән әсә вәл тәле җитсен пит хавәрт ишсе кайрән?

— Хәрарәм. Ёнер вәл тәлте пирән аслә бухгалтер шыва кәчә. Курсан „ку манән ыярәна йышәнашән“ тесе калә.

Хурән патәнче

Хәр урине ыраттартәм пуль терәм, Иянашнә эпә: вәл хурән тымарә.

Хәр аллине ачашлатәм пуль терәм, Иянашнә эпә: вәл хурән турачә.

Хәр җивәтне сапалатәм пуль терәм, Иянашнә эпә: вәл хурән кәтрийә.

Җап-җамрәк шур хурән тәрәтә умра манән, Сана асилтерчә вәл, тусәм, таванәм.

И. Ивник.

Усә сывлашри пухура

— Юлашсем! Пренисене пәтертәмәр. Кам мәнле сәнү парасшән? Ма ним чәнместәр? Чечексене шәршлама пәрахәр әнтә. Пуху пәтсен те шәршласа тәранәр-ха. Иванов, мәншән курак вәснине пәхса ларатән ара? Вәстәр вәл. Сәнүсем парәр.

— Манән пәр сәнү пур?

— Ну, кала!

— Сумәр ўке пусларә. Сәнүсем пама сумәр иртсе кайсан пуханатпәр пулә.

Бинокльпе

— Ку шыва кәрекенни виҗә пин растрата тунә Петряков иккен.

— Биноклү ытлашши пысәк кәтартать. Виҗә пин мар, икә пин җурә сәс растрата тунә вәл Петряков.

Ледник тапхәрә

Преподаватель: Хәҗан пәтнә ледник тапхәрә?

Кружковец: Пирән хулари киоскәсенче май уйәхән вәсәнчех ашә квас сута пусларәс. Ун тәрәх шутласан, ледник тапхәрә май уйәхәнчех пәтнә.

Җанталәка сәнани

Җанталәка сәнакансем каланә тәрәх, июнь уйәхәпе июль уйәхәнче җанталәк җапла тәмалла: пите шәрәх пулә—комунхоз мунчинче, җапанмалли пүлөмре; сивә пулә—вәри шыв пәтнә чухне душ айне тәрсан; тәтре пулә—ресторансенче нумай ларакансен пусәсенче, йәпе пулә—„Капкәна“ халә сәс җакланнисен репутацийә, типә пулә—ашша пиҗнә җынсен пырәнче (шыв-квас киоски хупә чухне).

„Сёнүсемпе жалобасен кёнекинчен“

Шыв таса мар. Водород перекисе нумай. Сърлаттарна сўслё сынсене кунти шыва кёме чарас пулать.

Делопроеводитель Иванов.

Марья Ивановна Атълтан 25-мёш числара пётёмпе 26 витре шыв асса карё. Паллах ёнтё, запаслаь асса хураь въл. Хай ман сирен: „21 сул пуранмалаь тавар илсе хуня“, тесе сўрет. Сын синчен элек сарма чарасчё.

М. Г. Кускова.

Шывра табак ан туртър! Шыва кёриччен туртнине те ситё.

Медработник Аспиринов.

Шыв хёррине юпа лартмалла. Юпа сине: „Без доклада не входить“ тесе, сырмалла. Ыйтмасър шыва кёме чарсан, путакансем пулмёс.

Портфелев.

Пуля ёрчетмен правлени

— Кулё хамашёсем мён синчен-ши пашълтатса ларасчё?

— Кулё хуьсене пуля ёрчетменшён самокритика тавасчё пуль.

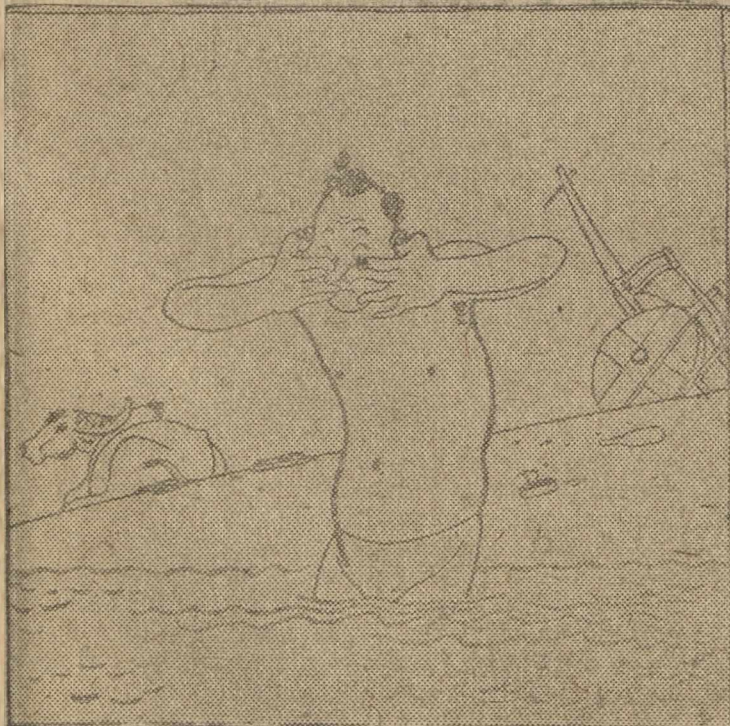

Сухари-Матак кулли.

Почва

Эпир Шупашкар тёлёнци Атъл леш енче, шыв хёрринче, хайър сес тесе шутлаттамър. Наукан сёне исследованийёсем тәрәх, унти кашни 60—70 хайър пёрчине сәмарта хуппи—2, пирус тёлё—20, эрех-сәра пробки—6, консерва коробки—1 тивет (июнь е июль уйәхёсенчи исследований тәрәх).

Таса мар пёвере

Чәмиччен.

Чәмса тухсан.

Пёри чакна, тепри ўснэ

— Шах!—тенэ Мат.—Вылятиър-и?

— Чим-ха,—тенэ Шах.—Отчет хатёрлетеп вёт. Кашт тахта-ха,

Мат тахтанә, Ҷавантах телефон шанкәртатнә.

— Итлетеп!—тенэ Шах. Телефон трубкине вәл хәрах хәлхи Ҷумне ҶепеҶен Ҷыпәстарнә. Питә-мартисене хәмпу пек хәпартса трубкана вёрнә.— Ну, итлетеп. Да! Вәл-и? Кунтах... Паратәп.

Трубкана Мат аллине панә.

— Итлетеп!—тенэ Мат.—Әхе-ә... Здравствуй... Әсә-и? Иккән пулатәр... Ава-а-ан. Ну-у?

Пёр вунә минут хушши калаҶсан трубкана хунә. Шах Ҷине саванәҶлән пәхнә вәл. Унтан, пуҶне Ҷётретсе:

— Шах!—тенэ Мат.—Хатёрлен. Хайхисем...

— Но-о-о? — тенэ Шах.—Тухатпәр, терёҶ-и? Садра пулатпәр, терёҶ-и?.. Так-так-так...

Отчет хатёрлеме тесе хай умне купаласа хунә хут таткисене Шах пёр еннерех пәрса хунә та, шахмәт хәми туртса кәларнә.

— Ну, атя-ха выляр пёрер парти,—тенэ вәл, ёҶлә сасәпа.—Так-та-ак. Тухатпәр, терёҶ... Садра пулатпәр, терёҶ. Юра-а-ать...

Пёр Ҷур сехет хушши вылянә хыҶҶән, вёсен кабинетне директор кенә.

— Отчет хатёр-и сан?—ыйтнә вәл, Шах Ҷине пәхса.—Отчет хатёр-и, тетеп?

Шах директор Ҷине пәхнә. Директор Шах Ҷине пәхнә. Пәхнә-пәхнә та вёсем, иккәшә те пёр пёринчен вәтаннә пек пулнә. Иккәшән те сәнёсем кәшт хёрелнә. Тутисем кәшт кулнә. Шах хай пите те йывәр условине кёрсе ўкни Ҷинчен пёлтернә,

— Не может быть!—тенэ директор.—Ёнерхи пекех-и?

— Ёнерхинчен те йывәртарах,—тенэ Шах.—Ёнер король ирёкреччә. Халә вон, унә та Ҷул Ҷук, хупәрланнә. Ҷапах маххә памастәп. Мән вай пёттичен кёрешетеп...

— Ну, ну—тенэ директор.—Кёреш. Тапаслан-ха, тапаслан... Чим-ха... Так-та-ак. Ҷав пешкине сулахай фланга куҶарсан аванарах мар-и!.. Вот-вот... Так-так...

Шах пите те тәрәшса вылянә. Йывәр условинчен тухасшән кёрмешнә. Ана директор пуләшнә. Унән сәмахёсёр, кәтартәвёсёр Шах пёр ход та туман. Мат вёсене Ҷапах хёстернә. Ёнерхи пекех, виҶёмкунхи пекех, яланхи пекех Ҷиеле тухасшән пулнә вәл паянхи вәхәтра та.

Пёр икә сехет хушши вәхәт иртнә хыҶҶән вёсем патне делопроизводитель пырса тәнә.

— Сана Ҷынсем ҶенеҶҶә,—тенэ вәл, директор Ҷине пәхнә май, ләпкә сасәпа.—Посетительсем сана кётеҶҶә, тетеп.

Директор делопроизводитель Ҷине пәхнә. Делопроизводитель директор Ҷине пәхнә. Пәхнә-пәхнә та вёсем иккәш те пёр-пёринчен вәтаннә пек пулнә, иккәшә те хёрелнә. Директор ана Шахпа пёрле хай те Ҷав тери йывәр условине кёрсе ўкни Ҷинчен пёлтернә.

— Чанах-и?—тёләнсе ыйтнә делопроизводитель.

— Чанах,—тенэ директор. Ҷапах маххә памастпәр-ха. Тапасланатпәр.

— Н-да-а!—тенэ делопроизводитель, Шахпа директора пуләшас кәмәлпа, шахмат хәми умне ўпёнсе.—Ҷамәл мар Ҷентерме. Чим-ха... Унпа мар, кунтан ак, коньпа тапәнас пулатә.

Ҷапла пёр-икә сехет хушши вәхәт иртнә хыҶҶән, вёсем патне пур сотрудниксем те пырса тәнә. Пурте вёсем йывәр условине кёрсе ўкнине пәхмасәр паттәррән та хәюллән кёрешекен Шах майлә директорпа делопроизводитель Ҷине тата хайән пулас Ҷентерёвёшән нимән иккәленмесёр хавхаланса ҶапәҶакан Мат Ҷине пәхнә.

— Вайлә ҶапәҶаты!—тенэ пёри.

— Ахальтен мар ёнтә, „Мат“ тесе Ҷенетпёр ана,—тенэ тепри,—Пирён учрежденин чемпионә иккен те...

— Да-а... Аван положенинче вәл... Ёнерхи пекех...

Тепёр икә сехет иртнә хыҶҶән вёсем патне почтальон пырса кенә. Ҷенә хаҶатсем. Ҷенә журналсем. Вёсем Ҷине сотрудниксем юр кайнә хыҶҶән уләхри йешёл курәк Ҷине илсе тухнә путексем пекех тәрәннә.

Насах шахмат ваййи пётнә. Учрежденири заняти те пётнә. Директор аләкә умёнче приём кётсе тәракай посетительсене шәпәрлә Ҷторожиха хәваласа кәларнә.

— Кайәр,—тенэ вәт.—Ыран килсе ларәр...

Мат хайән Ҷентерёвёпе хавасланнә. МанаҶлән калаҶнә вәл. Шах та ытлашши хурланман. „Ыран Ҷентеретепех сана“, тенэ вәл. Вёсем пёри бухгалтер, тепри унән помощникә—сад еннелле утнә. Садра вёсене паҶәр телефон тәрәх калаҶакан Ҷинсе сәслә „хайхисем“ кётсе тәнә.

* * *

Пёррехинче пухура директор тем Ҷинчен доклад туса панә. Ун хыҶҶәнчен сотрудниксем туха-туха калаҶнә. Вёсем, яланхи пекех, доклад пите те усәллә доклад пулни Ҷинчен, доклад пите те тулли содержанилә иккенни Ҷинчен уйрәмән пәләртнә. Юлашки вәхәтра тунә хәшпёр Ҷитёнўсем Ҷинчен те уйрәмән чарәнса тәра-тәра каланә.

— Ҷапах та,—тенэ пёри,—Ҷитменлөхсем Ҷинчен те асәнса хәварни кирлә. Ҷитменлөхсем те Ҷук мар пирён. Акә сәмахран, сётелсем ҶитмеҶҶә. Пирён учрежденире Ҷичә пўлём. Ҷичә пўлёмре Ҷичә сётел ҶеҶ. Паллах, Ҷителёксёр. Кашни сётел Ҷине тәватшар сотрудник ларса ёҶлетпёр вёт. Пәчә. Хёсёк. Урана та ырән тәсса ларма Ҷук. Тәсран тәк, хәвна хирёҶ лараканнин урине тивет, Авә пёркун, эпә хамах Ольга Васильевнән урине епле ыратартәм. Икә кун уксахласа Ҷўрерә вёт. Ҷавнашкар жертвәсем ураһ ан пулчәр тесен, кашни валлиех пёрер сётел пулмалла...

— Терёс,—тенэ тепри, ун хыҶҶәнчен тухса калаканни.—Ку әслә сәнў. Ку сәнёве йышәнмаллах. Кунсәр пуҶне эпә тата тепёр сәнў парасшән. Пурте пёлетёр, хәш-пёр чухне почтальон час килеймест. Кёте-кёте йәлт супатпәр, ним тума аптратпәр. Кашнийёнех хаҶат вулас килет вёт, журналсем Ҷинчи картинәсене пәхас килет. А почтальон заняти пётес умён тин Ҷитет. Ҷавәнпа та малашне вәл киличченхи пушә вәхәт сая ан кайтәр тесе, эп кашни пўлёмрех шахмат хәми пулмал-

ла тесе сѣну парасшан. Пурсамар та выляма пѣ-
летпѣр. А пирѣн, калама та намас, пѣр хѣма сѣс.
Вѣл вѣт пирѣн юратнѣ бухгалтерпа ун помощни-
кѣ валли кѣна...

Директор хѣйѣн юлашки сѣмахѣнче доклад хѣс-
сѣн тухса калакансѣн сѣнѣвѣсене ырланѣ, ку сѣт-
менлѣхсене сѣтес кунсѣнчен тѣпѣ-тымарѣпе пѣте-
ресси сѣнчен каланѣ. Итлѣкенсѣм ѣна кѣмѣлланѣ.
Шахпа Мат пѣр-пѣрин сѣне пѣхса ѣл-ял кулнѣ.
Собрани пѣтичченѣх вѣсем тухса шунѣ. Садра вѣ-
сене пѣсѣртанпах „хѣйхискѣрсѣм“ кѣтсе ларнѣ
пулнѣ.

* * *

Нумай пулмасть эпѣ сѣв учрежденин посетите-
лѣ пултѣм. Директор... сѣнѣ директор нумаях кѣт-

термерѣ мана. Часах ѣйшѣнчѣ. Хѣйѣн кулленхѣ
ѣсѣпе паллаштарчѣ. Пѣлѣмѣсем те сѣичѣ мар хѣлѣ
вѣсен, вѣсѣ сѣс. Ытсѣсен перегородкисене илсе
пѣр пысѣк зал тунѣ. Унта—хѣрлѣ кѣтес. Ку хѣрлѣ
кѣтесре кѣссене час-часах сотруди́нскен кружо-
кѣ парти историне вѣреннине курма пулатѣ.

— А Шахпа Мат мѣнле?

— Вѣсем тухса кѣйнѣ,—терѣ директор.—Шах-
мат пур ак. Биллиард та пур. Зѣнѣти пѣтсѣн
выляма пултаратпѣр.

Часах пѣлтѣм. Ку учрежденин пѣлѣмѣсем сѣс
мар иккен, кѣрѣк арки ѣвѣлакан сотруди́нскен
хисепѣ те чакнѣ.

— Зато ѣсѣ ѣснѣ!—пѣлтерчѣ директор.

Митта Петѣрѣ.

КУРАКСЕМ

Вулаканѣм, сѣнанѣ тен эсир:
Итлеме те, курма та кичѣм,
Нимѣ усѣсѣр, ним тѣллевсѣр
Тавлашѣсѣ хѣшпѣр сѣнсем.
Эп пѣян, вѣхѣта шеллемесѣр,
Юптару сѣртѣм сѣвѣн сѣнчен.

Пѣрре сѣулла
Тѣл пулчѣс ик курак:
Пѣри ула,
Тѣприѣ хуп-хурах.
— Куртѣн-и, Улакка,
Мѣн тѣршшѣ мулкачѣн хѣри?—
Ытту пачѣ ула курака
Хури,—

Хѣй вѣл пысѣк, хѣрийѣ кѣске,
Сѣвѣнтан тѣлѣнетѣп-сѣке...
— Ка-ак?!—

Ыйтрѣ ула курак,—
Суѣтѣн эс юри,
Сѣвѣнашкѣл сѣйма пѣрах!..
Мулкачѣн кѣйри ури
Малти уринчен вѣрѣмрах!
— Ка-ак?!—

Тѣлѣнчѣ курак,—
Мулкачѣн хѣрийѣ кѣске,
Пѣян сѣс куртѣм-сѣке!..
— Дур-р-рак!—

Сѣлленчѣ ула курак,—
Пѣлѣсѣсѣ пѣтѣм уй-хирсѣм,
Пѣллѣ вѣл тавлашмѣсѣрах:
Мулкачѣн кѣйри урисѣм
Малтийѣсѣнчен вѣрѣмрах!..
Сѣлла тавлашрѣс ик курак,
Пѣри ула, тѣприѣ хуп-хурах,
Сѣлтавѣ пѣллѣ: иккѣш те ѣйван,
Пѣрне пѣри вѣсем ѣнланѣйман.

„ПИСАТЕЛЬ“

Ѣлѣк пѣр сѣн патѣе хѣнасем пычѣс тѣт. Тарават хѣса вѣсе-
не чыслама тытѣнѣт. Пѣрне тав тѣватѣ те—ѣрѣх черкниѣ
шалт тутарѣт, тѣприне тав тѣватѣ те—калѣлѣх сѣлла:

— Ой-йой!—тѣт хѣса юлашкинчен тѣйкѣланма тытѣнѣсѣ.—
Эп хѣм кун пѣк ѣсѣрѣлсе кѣйрѣм та, хѣнасем мѣнле-ши?!

— Ой-йой!—тѣсе калѣтѣ тѣт Кусма Иквар „писѣтель“ те.—
Ман произвѣденисѣм хѣма кун пѣк кѣлѣшѣсѣсѣ те, хѣлѣха мѣн-
ле-ши?!

Сѣвѣйпа вѣл кашни вечерѣтах редакцисѣнчен кѣялла тавѣр-
са пѣнѣ „сѣввисѣне“, „драма сѣпѣкѣсѣне“, „роман тѣтѣкѣсѣне“
хѣлѣх умне тухѣ-тухѣ вуласѣ парѣтѣ. Вуласѣ пѣтерсѣн, „Ку-
ратѣн-и, эпѣ мѣнле чѣпа тухрѣм?“ тенѣ пѣк алѣк сѣвѣхѣнче
ларѣкан ѣрѣмѣ еннѣлле пѣхса кусѣне хѣсѣт те, пуринчен мал-
тан хѣй алѣ сѣупма тытѣнѣтѣ. Итлѣсе ларѣкансѣм те пѣртѣк
сѣупкалѣсѣсѣ, анчѣх... сѣвѣ итлениѣпе сѣвѣнсѣ мар, автор хѣсѣка-
ланнинчен кулсѣ.

Ив.Хѣйса.

Ашак майлѣскѣр

Максим Горький сѣйрнѣ „На дне“ ѣтлѣ пѣсѣйри
Мѣдвѣдѣвѣн зоологири пѣлѣуне сѣкѣнтан куратпѣр.

— Тѣве вѣл—ашак майлѣрах,—тѣт вѣл.—Унѣн
хѣлхисѣм пѣчах та сѣук... Сѣмси шѣтѣкѣсемпе ил-
тѣт вѣл.

Анчѣх эѣир кунта зоологиѣ мѣн тарѣн пѣлни
сѣнчен мар, географѣе мѣн тарѣн пѣлѣкенсѣм
пурри сѣнчен кѣласѣ парасшѣн, сѣвѣйпа асѣннѣ
Мѣдвѣдѣва пѣрахсѣ, Кукшѣаксѣсинчи (сѣрпѣ р.)
туллимар вѣтам шула кушѣр.

„Тѣван“ сѣлькор пѣлтернѣ тѣрѣх, сѣв шул ди-
ректорѣ Андрѣев юлташ 6-мѣш клѣсра политин-
формѣци тунѣ чух пысѣк инкѣкѣх курнѣ: вѣл,
Норвегири лѣру-тѣрусѣм сѣнчен каланѣ май, карт-
тѣпа пѣллаштарѣсшѣн пулнѣ, анчѣх картѣта сѣнчѣ
7 минут хушши шырасѣ та Англинѣ тупѣйман,
пѣр вѣренѣкенѣ тупсѣ пѣнѣ. Андрѣев сѣпах та:
ѣпѣ Англинѣ шыратѣп, ѣсѣ мѣна Великобританиѣне
тупсѣ паратѣн,—тѣсе ѣйшѣнмѣсѣр танѣ. Арифмѣ-
тикѣна вѣра аван пѣлет Андрѣев (фѣвральпѣ мѣрт
уйѣхѣсѣнчѣ вутѣ сѣуккиѣпе клѣссѣнчѣ сѣвѣ пѣрки
вѣрѣнтмѣсѣр ирттернѣ 53 сѣхѣтшѣн укѣсине тѣрѣс
шутласѣ чикнѣ), анчѣх геометри урокѣнчѣ пѣянчѣ-
ченѣх „сѣртѣнѣ“ (трѣние) тѣс вырѣннѣ, „сѣтѣрнѣ“
тѣсе вѣрѣнтѣт.

Андрѣев хѣйѣн пѣлѣлѣхне хѣпартѣс тѣлѣшпѣ
„сѣтѣрнѣ“ туса пынинѣ кура, сѣкна кѣласѣ хѣвар-
ма тѣвет:

— Пѣлмѣсѣр сѣнна вѣрѣнтѣмѣ ан хѣтлан!

Ф. Ванин.

Йавасәр кайак

Җәмәрле станцине җитнә җәре тул җуталчә. Җурхи хәвел пеләте хәрәтсе вәрман урла җутә пайаркисене сапса ячә.

Паллакан җынсене курса каласас кәмәлпа, вагон җинчен антәм. Пәхатәп пәр сайра сухалла, каҗсар сәмсалла ватам җулхи җын, арәмәпе виҗ ачине ертнә, вокзалран васкаса тухса әпә ларна вагона кәрсе ырнаҗрә.

— Аста җити асататән, мучей?—ыйтрам япала йатма пулашакан кәресе сухалла старикрен. Вәл, манән ыйтава тәплех аиланса илейменскер, сапла җатлаттарса хучә.—У, җу-у-ук, ман ват суннаскер-ән аста каяс? Акә пичче ывалне җәнҗәре асататәп-ха. Ара, шелмәскер, каялла-маялла чупса ләпәртатса җүремести, тата тем, Иркут енелле лайах тесе каласҗә тет те-ха, ырнаҗә-и?—терә витәр мар куҗсемпе мәчлаттарса.

Каласакан җынпа җул кәскелет теҗҗә. Итле кәна, манән каҗсар сәмсалла юлташ вәҗсемсәрех шакалтататә.

— Значят, ман пурнаҗән кукари-макари тинәс хәрри евәрех,—пусласа ячә вәл хәйән сәмахне, ырнаҗса җитнә хыҗҗән, мана хирәс ларса.—Ачаранах килтен тухса кайса, 45-ке пусрам, ман телле кәмәла каякан ыран ниҗта җук. Җәпәр тәрах та җавәранса тухрам, Камчаткәна җитмелли кәна юлчә. Итле, юлташ, хам пурнаҗәм җинчен каласа парам сана! Аван җәрех лекрәмәр, терәм карчәка, Ениҗей җывәхәнчи „Партизан“ ятлә колхоза ырнаҗсан. Пүрт пачәс. Вутти-шанки вара—йәт та җунтар. Күлли юнашарах. Пулә җиес килсен, җатми-җатмипех ашаласа җи. Пурәна-киле йәләхрәм, Сәм тайга. Тәттәм ыран, кампа курса, кампа каласас. Пурәнапәр ха,—тет карчәк.—Ан ләпәртет мур илесшә, җәрәк җәпата пуҗ, терәм юнасах, әсә мана җүреймен җын терән-и мән? Айда хатәрлен. Кунта тәттәм ыранта пурәнса пулмасть, терәм, Барнаул енелле, аван тесе каласҗә терәм. Тухса җавәнтәмәр.

— Эх, Мәкәте, җынна каласа ан теләнтәрех хамәр ухмахамәра. Каларәм әпә сана „ыртан каска мәкләннә, җүрен каска якалнә“ тенә ваттисем тесе, а әсә...—терә җүхе туталла җаврака пилә арәмә, упәшки җине тарәхуллән пәхса.—Астәватәна, Петәр кум мән җырнаҗчә. „70 пәт тула, 150 пәт ыраш, 12 пәт пыл илтәм, пулә тәварларәм, патефон туянтәм тата пирән ял витәр машинәсем җүреме тытәнчәс“ тенәччә. А пирән пур, ялан җул җинче җүренипе нимән те җук,—терә хытән.

Вагонри җынсем пурте Мәкәте җине карах җавәранса пәхрәс. Җакән хыҗҗән Мәкәтене арәмә пәр сәмах та җәнмерә.

— Значят, Барнаул җывәхәнче „Хәрлә җәлтәр“ колхоза ырнаҗрәмәр. Пәр-ик уйах пурәнсан, ыран киләшми пулчә, шабаш. Чәрә пулә курса җиме җук. Вәрманә аякра. Значят, әпә җавән пек ыран шыратәп: ялан пәр енче хир, тепәр енче вәрман, күлли те җавәнтах пултәр.

Айда, терәм карчәка, кунта пуләсәр хәрәнса пурәнма пулмасть, терәм, Алтай енелле аван тесе каласҗә, терәм. Тухса җавәнтәмәр. Значят, иртнә җул. Ләп паянхи кун. Алтайра пәр „Комбайн“ ятлә пуян колхоза ырнаҗрәмәр. Ну, кар-

чәк, значят, ку колхозра мән чун тухитчен пурнатпәр, терәм хваттере ырнаҗтарсан. Күлли ял җүмәнчех, калас пулатә, рай. Хаямати тен, ман телле таҗтан тупанатә, колхоз председателә хаярскер пулчә Әпә колхозра сторәжра кәна әҗленә, а вәл: санән ку кәлеткепе тимәр туртсан тимәр татәлмалла, сансарах стариксем пур пирән вәл әсә, тет. Әс җине әс. Ирән каҗән әҗле. Җитменнине әҗдемәстән тесе икә хут правление җәнтерсе ятларә,—Савән арәму стахановка, а әсә кахалланса пурәнатән, тет. Епле вәл пәр җәмьене иккә уйәрасси.

— А значят, әпә тимәр җын мар, терәм, кун пек әҗпе җәтса пурәнма пултараймастап, терәм председателе куҗәнчех. Айда карчәк, җынсемпе харкашса пурәнма пулмасть, терәм. Җуралнә җәршыврах аван тесе каласҗә тет, терәм.

Тухса җавәнтәмәр. Килте те аваннине кураймарәм. Хәвелтухәс Җәпәр облаҗәнчен җәнсе җырчәс-ха, җавәнталла, значят, җәпәлтатса тухрамәр. Вуласа пәхәр,—терә мана лучәрканнә канверт тыттарса.—Нумай җыраҗҗә, анчах күлә пуррине җырман.

— Ырантан ыранә җүренипе вәрентмәсәрех хәваратән та ачусене,—терәм каласу ачасем җине куҗнә май.

Мәкәте ачисене мухтаса та илчә. Пәр уйах вәренисен, пәр җул вәренипе тавлашаҗҗә иккен ун шәвәрәсем. Җул тәршшәпех Мәкәте җәмьине харкашса пычә.

— Сан пиркиех җак нушана куратәп, тет арәмне. Арәмә хәй хирәлет: әпә те сан хыҗҗән сәтәранса җүресе җак нушана куратәп, тет.

Пиншер сухрам пәр вагон җинче яранса пынә май, Мәкәтене пәр ыранта әҗлесә, хәйән юлташә Петәр пек пуян тата культурлә колхозник пуласи җинчен каласа патәм. Вагон җинчи юлташсем те ман шухаша сәнчәс. Мәкәте хәйәннх перет—кәмәла киләшмәст—епле пурәнатән“.

Малалла җыру җырса тәма пулса Мәкәтене адрес патәм та, алә тытса Канск хулине анса юлтәм.

* * *

Җур җултан каҗсар сәмсалла Мәкәте юлташа Красноярскинче вокзалра тел пулма тұр килчә. Мазутпа вараланса пәтнә фуфайка тәхәннә, пәчәк чемоданә җинче хуйхәллән пуҗне усса җәләнне паклаттарса ларатә.

— Сывә-и, Никита?—терәм алә тытса.—Епле әсә пилә улашәнса кайна?

— Әпә паллаймарәм-ха, кам пулаттәр, значят, әсир?—терә хыпаланса.

Хампа паллаштарнә хыҗҗән, вәл мана җәмьинчен уйәрәлса кайни җинчен, халә арәмә патне кайма тухни җинчен каласа пәлтерчә.

— Вутри пек җунатәп, пәр хыпар та илмен вилчәс пулә тесе шутлатәп.—терә Мәкәте юлташәм паравоз пек хашлатса.

— Вуласа пәхәр,—терәм әпә аңа җыру тыттарса. Мәкәте савәннине җәтресе илчә. Унан куҗәнчен куҗсулә тумланса пәчәртатса тухса, пичә тәрах йәрлесе юхма тытәнчә.

— А, значит, карчак епле вэл, пуян. Пурьнама тытантам, тет. Мёкёте вилчэ пуль тесе сёс ку-
дьянатыт тет. Ман сиччен те манман иккен. Ну,
пёрре ситсе уксен, калаттамчэ карчак: Сук, Мё-
кёте текех сапкаланса сурес сук, пуян та куль-
туралла пурнашан, тыра ытларах илессишён сёр
сывармасар ёсleme тытанатыт тесе.

Ёслетёр-ха Мёкёте, „вёсен кайак“ сáмахсем ка-
вычкэран вёссе тухиччен.

М. ТАГАНОВ.

ВАК-ТЁВЕКСЕМ

Сухалман

Н. В. Гоголён „Пропавшая грамота“ произве-
денире паха документ усал вайё тарашнипе су-
халать.

Сичпуртри (Октябрьский р.) комсомол комите-
чён 1940 сул пусланиранпа пулса иртнэ комсо-
молецсен пухавёсен протоколёсем комитет сек-
ретарён ыйхи вайла пулнипе сухална, тейёр эсир
комитет протоколёсене пэхса тухсан.

Анчах, калас пулать, сухална тени төрөс пул-
мё, мёншён тесен вёсем... протоколёсене сырман.
Сырма нухавёсем пулман. Пёре те пулман. Са-
ванпа вёсене „Сухална“ мар, „Пулман документ-
сем“ теме пулать.

Пулна

Пулна сав, пулна, укши пулна, укши пулман пул-
сассан, растрати те пулас сук. Зошенко писа-
тель калашле, „сара чёркуссие растрата тума сук“.

Утиккассинчи (Ишлей р.) Хёлөп Микихверё ал-
линче чэпта сапакан артелён укши нумай пулна.
Нумай пулнаран нумай пин растрата туня вэл.
Ёлэххи сынсем каланя „Су уйахё сич уйах, сичё
уйахан ашёнче ситмёл төслё кун килё“, тенё, са-
ванпа растратчика суд умне таратас кун та
килё-ха.

Йёрөнчөк

Сав йёрөнчөк япала сиччен ма сыран, тейёс
хашёсем. Япала мар-ске вэл, таракан-ске, зооло-
гире түрё сунатла хурт-капшанкасен сёмыне кё-
рекени, 13 километр кёлеткелли. Ана Шупаш-
карта пуранакаан Герман Данилов хлебозавод май-
ан 7-мёшёнче пёсернэ сакар ашёнче тупня (сехет
мастерё Орлов юлташ курсе пачё).

Чыссар вилнэ вэл таракана эпир хлебозавод
директорне катартмастпяр. Курсассан: ах ку та-
ракан пирён аратлих пулна, пуранна пулсан пи-
рөн таракан ферми ытларах пыскланёччё, те-
се хуйха укё.

УЛА-ЧАЛА ПИРКИ

Митрофанушка ятла бивалне хутелес шухашпа каласнй чухне, г-жа Простакова сүт тенчере извозчиксем пур хушара географии веренессипёртте кирлө марри сиччен асархаттар-
са хуначчё. Мён калас ёнтё: извозчиксем пёлессёх ёнтё вё-
сем. Анчах извозчиксем сук пулсан мён тавас-ха? Сук пул-
сан та аптрасах лармалла мар. Пословица ёненернэ тарых
чёлхе Мускава та ситерет. Ун пек чухне хавна тел пулна
кашни гражданиранах ыйтса пэхма пултаратян, вэл сана
кирлө учреждени е эс шыракан хватер аста ларнине уссан-
нах катартса ярё.

Пире кирлө пёр-пёр учреждени суртне шыраса тупас ёсре
пысак выран, ытларах каласан татакля выран, вывескасем
йышанса тарассё. Сав паха япалана симелли апат шыракан
сын кёле савакан предприятине пырса кёресрен, машарланас
текен самраксем, ЗАГС-а кёрес выранне, черепица мастер-
скойне пырса кёресрен шухашласа туня.

Сакан пек абсолютля чанлах пур пулин те, Етёрнере вы-
вескасен функцийё йалтах урахла—сынна пачах патраштарса
ярасси. Етёрнере пусласа пырса кёрекен шапах вишё хыр
хушшинче сухалса кайна сын пек аптраса укёт. Чавашпром-
союзан фотографийё Роза Люксембург урамёнче, ёлэххи
вырантах, ёслет пулсан, анчах унан вывески таста лапри ба-
зарты „Кожупряж“ артелён ата-пушмак мастерскойён алакё
сичне саканса тарсан, Шупашкар сыннисем ахалтатсах кулна
пулеччёс. Анчах Етёрнере ун пек япаласенчен питех кулмас-
сё. Ача суратмалли сурт кунта акй Гершенпа Октябрьски
урамсен кёгессинчи сурттра вырнашнй, анчах унан вывески
вара, Октябрьски урамра пулсан та, пачах урах кварталта сакан-
са тарать. Учреждение унан вывески пёр-пёринчен сакан
пек уйралса кайнин салтавнелме пёртте йывар мар: ача
суратмалли сурт малтан больница сёмёнче пулна, унтан вара
ана больница территорийё сине кёмен урах сурта кусарнй.
Пурне те туня: суртне лартнй, ана кирлө хатёрсемпе майлаш-
тарнй, анчах вывескине илсе антарма укса-тенкё ситмен пул-
малла. Сапла вара вэл таллах вывеска ку таринчен кивё вы-
рантах саканса тарать, ача суратма вихат ситнё хёрарамсене
те кивё ййлапа больница суртнех илсе пырассё.

Сапла ёнтё вывеска хушалахё телёне Етёрнере ёссем пи-
тех те латсар. Илёр акй вывескасен тул енчи форминех. Кун-
та стил пёрлехё текен япала пачах сук. Кунта ёлөк Шус-
тов коньякёсене рекламаланй чухне, усё курнй сёскелё сас-
паллисеме сырса пётёрнэ кёмсёркке шавас листасем те час-
часах курма пулать.

Анчах та, ырй сынсем калашле, уншан та тавта пул! Учреж-
дени сичче вывеска пулмани унтан та япахрах. Унашкар
учрежденисем Етёрнере икшер те, вишшер те... вуншар та
тупма пулать. Акй ёсёсем, вывескасаррисем: райзо, МТС, ра-
йонри колхоз шкулё, горпо, культура сурчё, роно, райпот-
ребсоюз, хирурги лечебници, хула мунчи, типографи, массля-
ля профессисене вёрентекен шкул, ачасен техника станцийё,
Осовиахим райсовечё, спиртзавод, су завоцё, пула хуша-
лахё...

Ку тарана усранса юлнй (именно усранса юлнй темелле,
мёшён тесен Етёрнере сёндё вывескасем тумассё) вывескасем
сине пэхсан та камал саванмасть. Ку телёшпе темисе поста-
новлени пулна пулин те, чылал вывескасене чываш чёлхин
кивё орфографиине сав тери сирёп пэханса сырнй.

Чываш АССР Верховный Совет Президиумён Указёнче са-
ла каланя: „пур совет, хушалах, кооператив учрежденийёсем-
пе организацийёсен хайсен пётём вывескисене, пичечёсеме
штампёсене, саван пёкех тата пичетлекен машинкасене сёндё
орфографи правилисеме пэханса улаштармалла“. Ку указа
каларанпа 15 уйах суря иртрё, анчах Етёрнере халь те
„сёруправлени“ пур. Чываш республикин ятне кёскетсе
„ЧАКСР“ тесе сырса лартнй вывеска та пур.

Хулара нумайранпа пуранакаан сынсем каланя тарых, ку
вывескана саканранпа вуничлөк сул ытла иртнё. Сав вихатра
райсовет суртне темисе хур ремонт туня, ана самых йёрке-
не кунё. Анчах вывеска вара ремонтсарах суланса тарать.

Сакан сиччен хула хушине—хула советне—кайса евитлес-
си кана юлчё. Анчах Етёрнере эпир унашкар учреждени пачах
тупаймарайр. Нумайёшё пире хула советё вырнасакан сурт
тесе катарса янй суртан карнизё айёнче пёр вывеска майла
япала сёс тел пултамар. Питё тимлө тарашнй хысёсан, юлаш-
кинчен, акй хашпёр саспаллисене, унтан „ула советё“ тенё
самახсене шыраса тупрамар.

— Тёлёмелле!—терёмёр эпир пёсёсене шарт сапса,—пус-
ласа илитпёр...

А. Далекый.

Сантър мучи каласа пани

— Эпё пәр кайнә вәхәтсенче сырмаран тин сәс тытса килнә чөрә пулла ашаласа сәме пите юрататп. Анчах, хәвәрах пелетәр, сырмари пулсәм хәйсәмәх сәтма сәне килсә вуртмәсчә, вәсәне е атмапа е шакпа тытмалла. Саванпа та вара эпё хаман карчәка юриех сип арлаттарса атма сых-тартәм. Атма часах хәтәр пулчә, пуллине сәрме каясси сәс юлчә. Анчах пирән сывахрах пул кәрекен вурәнсем сахал, саванпа манан пуллине тытма Атәл кукрине ситиех каймалла пулчә.

— Ну, карчәк, пулла каяп,—терәм,—хәтәрле давай пәр чөл сәкәр, тәвар, авәпа сулува табак хуттасәне чик. Табакне те ытларах тултар, сәрепә тытатп.

Эсир „сулу, авә“ тенәрен ан теләнәр, ку ес чылай сул каялла пулса иртнә. Ну вот, сапла. Карчәк эпё хушнине хыпалансах пурнәсләрә, мәншән тесән вәл хай те пул сәме пите юрататп. Тухса кайрам пулла. Атәл кукрине те ситсә перәнтем. Сәретәп те тытатп, сәретәп те тытатп. Хам ашәмра шутлатп:

— Ну сиеп пулла, карчәк та савансах каятә ентә тетәп. Хам татах сәретәп, татах кәрәт. Саваннипе йәл-йәл кулса илетәп. Чылай тытса тул-тартәм ка с пулнә сәре. Анчах киле тавранас шу-хаш та сук-ха.

— Тытас-ха пәр килнә чухне, тек-тек сүреймәп,—терәм.

Сапла сәс калама әлкәртәм, темле мурла ман ура яр-р шуса кайрә те, эпё шыва шәмпәлт кәрсе үкрәм. Аран-аран тават уран упаленкелесе сыран хәррине тухса үкрәм. Сыраненче те путса кәна тарать тата—йәраланнипе тумтирсем те, су халсем те таптәр пылчәк пулчәс. Сапах та килес-шән марччә, тата тытас кәмәләм пурччә, анчах кун хысчән пәр-иккә сәрсенех сан-сүрам сарәлтатса карә ман. Ашәнас майпа чәләм чәртсә ярас терәм. Анчах ман сумри табак йәпенсә кайнә, сәкәр шыва анса кайнә. Симелли те туртмалли те юлман. Симел-линчен ытла табак сукки кансәр мана, табак сукки—вәл шәл сурнинчен те усалтарах. Мән тытнине ситә, терәм вара, киле вәстертәм. Паллах, пу-ләшән хам та, карчәк та пите саванчә. Калап вәт-ха, эфир иксәмәр те сырма пуллине пите юрататпәр. Анчах ененетәр-и, эфир сав пулла ним пәсәлмасәр-тумасәрах кәларса тәкрәмәр. Хам та мар та, карчәк кәларса силленә. Уншән эпё карчәка пәр-иккә хутчен сапккладаса та илтәм те, анчах кайран хам та унән йышәнәвәпә киләшрәм.

Сапла пулчә вәл есә. Эпё тепәр кун ирех те-пәр хут пул тытма карәм. Анчах ун чухне, тем хәямачә пулчә, пәр пул та кәмерә. Ывәнса сү-рени те ахалех пулнишән пите тарәхса тавран-тәм. Киле ситнә сәре мана тата ытларах тарәх-малли тупәнса тәнә.

— Эпё килнә сәре пул пәсәрсә хур,—тесә хә-варнәччә эпё кәрчәка, а вәл пур, шәп эпё ситнә сәре шәп мана курәнмалла сәре кәларса тәкнә, кушак сисә тәра парать.

— Мәнә пәлтерет ку?!—тетәп силленсе.

— Мәнә пәлтересси пур,—шәл йәрсә тарать ман карчәк,—куран кушак снет.

— Пәсәлса кайнә-им?

— Пәсәлмасан кушакка сәме юрамасть-им?

— Ан йәкәлтесә тәр-ха,—терәм эпё силленсе,—кала-ха, ма тәкрән?

— Кушак айәпәпә.

— Мәнле кушак айәпәпә?

— Ну әппин сәт айәпәпә.

Ман карчәк ман сәмах сәне йәркәллә ответле-мәншән эпё тата хытәрах силленсе кайрам.

— Кала хәвәртрах тәрәссине, атту тем силлен-нә енне сәтәрсә ярап.

Ман карчәк каллах шәлйәме хәтланатә.

— Каланә вәт сана,—тет,—сәтпә кушак айә-пәпә.

Силленсе ситнипе вара эпё янклатарса ятәм хайхине. Ну-и ун хысчән та пәр-иккә сапкаланә. Анчах хай айәплә та пулман иккен. Пуллине чә-лана хунә пулнә та, унтах тата кәшт кәна сәт пулнә. Сармантейән сар чәххин сарә сәмартине шәши пырса сапса сәмәрнә евәрлех пулса тәнә кунта. Кушак сәт патне пырса перәннә те аңа тәкса янә, инкеке шәп кәна пул сәне тәкәнса кайнә. Мән тәвас тен, сәйемерәмәр вара пулла, тәкнә. Кун хысчән хам та карчәка пәр сәмах та калаймарәм, сапкаланашән та ка сәру йәтма тиврә.

— Чим-ха, чим мән каласан әсә, Сәнтәр пич-че,—терәмәр эфир сәкна каласа паракан Сәнтәр старике,—мән суян, сәтпә вараланнәшән кам ух-махә пулла кәларса тәкәтә, е сәчә таса мар пул-нә-и?

— Сәчә аванах пулнә-ха та вәл...

— Тата мәншән? Ху пулла еплә сәме юратат-тен, уншән таста аякка кайса сүреме те үркән-мен ху...

— Ку тәрәс вәл, уншән хам та халә те үкәне-тәп, „ма сәмен-ши“, тетәп. Ун чухне пире кар-чәкпа иксәмәре те сәрәм тивнә пулнә.

Эфир, сәмрәксәм, ку сәмаха илтнә хысчән пур-сәмәр та хыттән кулса ятәмәр.

— Ма кулатәр?—тет пире Сәнтәр старик.

— Ара әсә хәвах сәсетән пулә, йәнәш сүятән вәт!

— Ма?

— Ху пүртре те ларман тетән, сапах сәрәм тивнә сана. Сырма хәрринче пул тытса сүренә сәрте мәнле сәрәм тивтәр. Карчәкна тивнә тесән, ененме пулатә хәтә.

— Сук, иксәмәре те тивнә сав. Анчах пүрт кә-макинчен тухакан сәрәм мар, чиркүрен тухаканни тивнә.

— Мәскер каласан әсә, Сәнтәр пиччә?—ыйт-рә-мәр эфир каллах аңланмасәр.

— Сапла, чиркүрен тухаканни, урәхла каласан, тән сәрәмә.

— Вара мәншән чәрмантарнә вәл пул сәме?

— Эккей, аңланмастәр-сәкә эсир, сәмрәксәм! Мән-кун типпи вәхәчә пулнә вәт-ха ун чухне. Тип тыт-нә эфир. Снашт, сәт сәме юраман. Раз пул сәтпә вараланнә тәк, аңа та сәме юраман. Вәт пырса айә-ла унта карчәка.

Эфир тата хытәрах кулса ятәмар.

М. Аркай.

Ёненмен ёне

Пёр савăҫан пёр саввинче доярка Тания пёр ёнене кёнеке вуласа парать. Ёни вуланине пётём-пех аҫланать. Сёнтёр районёнчи „Париж Комму-не“ колхоз ёни „Маруся“ талăксерен 12 литршар сёт пама ҫеҫ пёлнё, хай хёсёр юлни ҫинчен пёл-терекен справкăна аҫланма пёлеймен (вăл справ-кăна Сёнтёрти „ст.вет. врач Пчелин“ тесе ал пус-са тата пичет пусса панă иккен). Ҫавăнпа вăл— „Маруся“ ятлă ёне, врач „хёсёр“ тесе справка пани уйăх иртсенех, пăруласа панă.

Кайран тёрёсленё тăрăх, Пчелин юлташ вăл справкăна пуҫпа мар, шлепкепе шухăшласа ҫыр-нă.

Ҫулран ҫула

„Ҫил-ту, ҫил-ту, ҫил-ту ҫинче ҫил арман, ку-нён-ҫерён авăрать“ Ман Сёнтёрсен сăмах арманё мар-ши вăл?

Сёнтёрсем 1939 ҫулта „хут пёлменлехе апрел-лён 1-мёшё тёлне пётёретпёр“ тесе сăмах ҫапат-чёҫ, 1940 ҫулта „майан 1-мёшё тёлне пётёретпёр“, тесе ҫапрёҫ, 1941 ҫулта „июнён 1-мёшё тёлне пё-теретпёр“ тесе ҫапёҫ.

Сăмах ҫапнине протокол ҫине ўкерсе пывă. Протоколёсенче вара сăмаха каллё-маллё тума юрамани ҫинчен каламан.

ВУНĂ МИЛЛИОН ЫТЛА ЁҪҪЫННИСЕМ

хайсен пурнăҫне коллективлă йёркепе страховани тунă

КОЛХОЗНИКСЕМПЕ КОЛХОЗНИЦĂСЕМ,

хавăр

пурнăҫа

коллек-

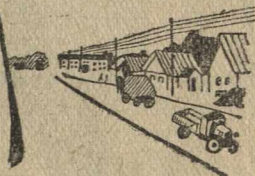
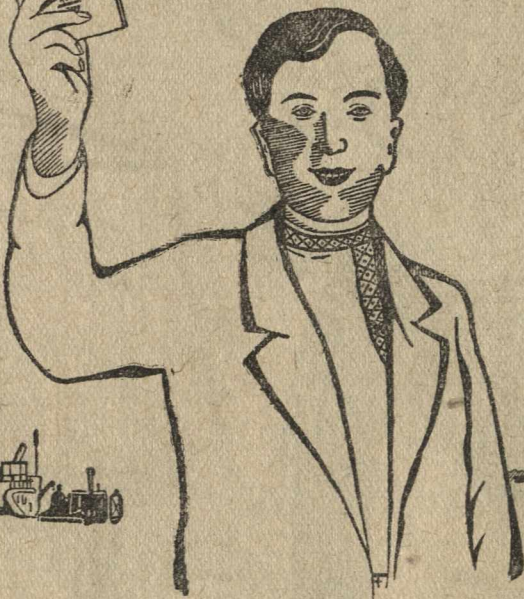
тивлă

страхо-

вани

тавассине

О Р Г А Н И З А Ц И Л Ё Р !

Страховани пирки комсодсенчен, ҫавăн пекех тата районрипе хулари страховой инспекцисенчен ыйтса пёлёр.

Секретарь и вып. редактор И. Илларионов.

Зам. отв. редакт. В. Я. Яковлев

Сдано в производство 20/V-40 г. Подписано к печати 17/VI-40 г. Уполномоч. Чувашглавлита № 1070. Заказ № 373.

Формат бум. 58×84 1/8. Объем 2 п. л. Тираж 8650 экз. Изд. газ. „Чăваш Коммуне“, г. Чебоксары. Тип. № 1 НКМП ЧАССР

СПОРТ ОБЩЕСТВИ ПРЕДСЕДАТЕЛЁН КАБИНЕТЁНЧЕ

- Нәһәлхи спорт сезонё пёртте интереснә мар сирён.
- Мёншён?
- Ҷапәһәкансем сахал.